

EDUFI
HigherEd
Webinars

Kansainvälisyysosaaminen neljässä koulutusala- arvioinnissa

Mira Huusko ja Riitta Pyykkö
18.8.2020

FINNISH NATIONAL
AGENCY FOR EDUCATION

Arvioinnin tarkoitus oli

tuottaa kokonaiskuva ja tietoa alan koulutustarjonnan tilasta, tutkintojen osaamislähtöisyydestä ja työelämärelevanssista.

Arvioinnissa tarkasteltiin

koulutusalan vahvuuksia ja kehittämistarpeita sekä korkeakoulujen ja korkeakoulujärjestelmän kykyä kehittää koulutustarjontaa sekä osaamista tulevaisuuden toimintaympäristössä.

Koulutusala-arviointien arviointikysymykset

- Millainen alan korkeakoulutuksen koulutustarjonnan nykytila on?
- Millaiseen tietopohjaan koulutustarjonnan kehittäminen perustuu?
- Millaisia koulutustarjonnan kehittämisen prosesseja ja verkostoja alalla on?

Koulutusala-arviointien
tiedonkeruuseen
osallistuivat

12

ylloplstoa

23

ammattikorkeakoulua

680

tutkinto-ohjelmaa (403 yllöplstolsta,
277 ammattikorkeakoululsta)

115

osallistujaa fokusryhmähaastattelulssa

112

osallistujaa kehittämisseminaarelssa

160

vastajaa kauppatietelden ja
liiketalouden alan kyselyyn

Koulutusala-arviointien kansainvälisyyteen liittyvät arviointikysymykset

- Miten seurataan alan koulutuksen kansainvälisiä kehityssuuntia?
- Minkälaista kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä koulutustarjonnan kehittämiseksi tehdään?
- Mikä on kansainvälistymisen merkitys (koulutustarjonnan kehittämisessä)?

Humanistinen ala

Kansainvälisyys humanistisen alan koulutuksissa

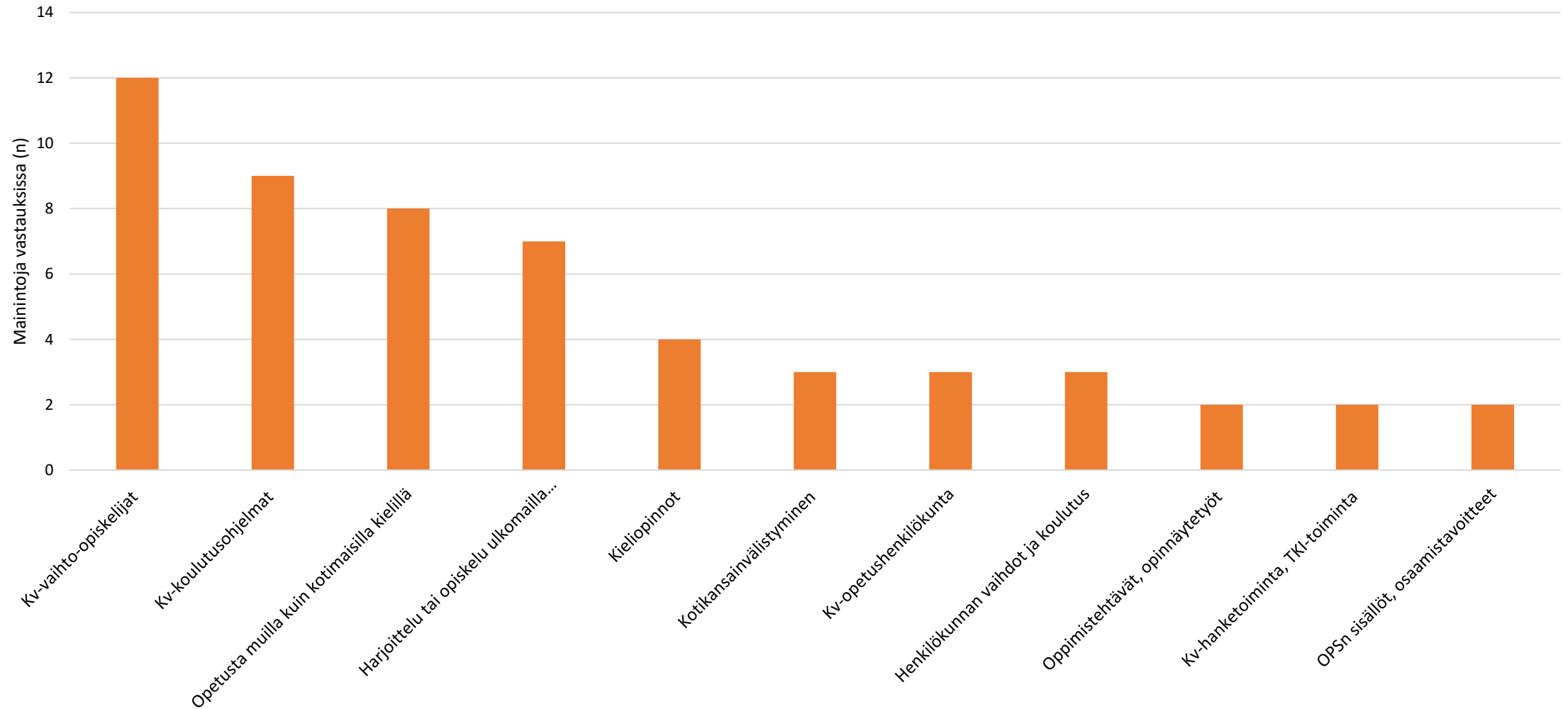
- Koulutuksen kansainvälisyys toteutui käytännössä pistemäisenä ja pinnallisena, painottui englanninkielen käyttöön ja pohjautui pitkälti opiskelijoiden omiin valintoihin.
- Humanistisen alan opiskelijat lähtevät moneen muuhun koulutusalaan verrattuna vain vähän kansainvälisiin vaihtoihin.
- Korkeakoulut eivät ole kehittäneet humanistisella alalla juurikaan kansainvälisiä kaksois- tai yhteistutkintoja. Kansainvälisillä, englanninkielisillä tutkinto-ohjelmilla on kansainvälistymismahdollisuuksia, mitä voitaisiin nykyistä paremmin hyödyntää sisällyttämällä yksittäisiä opintojaksoja valinnaisina osuuksina aihepiiriltään läheisiin kotimaisilla kielillä toteutettaviin ohjelmiin.
- Samalla kun tutkimuksen alalla kansainväliset verkostot ovat hyvin kehittyneitä, opetukseen kansainvälinen yhteistyö oli juurtunut varsin heikosti.
- Kansainvälisten opiskelijoiden integroituminen korkeakoulu yhteisöön ei toteudu kovin hyvin, ja ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden ja kotimaisten opiskelijoiden välillä on vain vähän yhteistä toimintaa.

Humanistisen alan arviointiryhmän suositukset

- Kansainvälisyyden tulee näkyä osana korkeakoulujen kaikkea toimintaa ja läpäistä humanistisen alan tutkintojen tarjonta nykyistä kattavammin ja syvällisemmin.
- Opiskelijoiden kansainvälistymisjaksot tulee suunnitella osana henkilökohtaisten opintosuunnitelmien laadintaa, mutta vaihdot ja harjoittelut eivät saa hidastaa opintoja.
- Korkeakoulujen tulee mahdollistaa jokaisen opiskelijan kansainvälistyminen opintojen aikana, vaikka opiskelija ei lähtisikään ulkomaanjaksolle, esimerkiksi sijoittamalla tutkintoihin kansainvälistymistä tukeva jakso, joka sisältää kotikansainvälistymistä tai muuta aktiivista kansainvälistä toimintaa.
- Osaamistavoitteiden kansainvälinen relevanssi varmistetaan osana kaikkia humanistisen alan tutkintoja tukemalla kielten ja kulttuurien osaamista, vahvistamalla kieli- ja kulttuuritietoista opetusta sekä tukemalla monikulttuurisuuden eri ulottuvuuksia korkeakoulujen käytännöissä.

Kansainvälisyyden vaikutus humanistisen alan koulutustarjontaan (n = 12)

Kauppatieteet ja liiketalous

Kansainvälisyys kauppatieteiden ja liiketalouden koulutuksissa

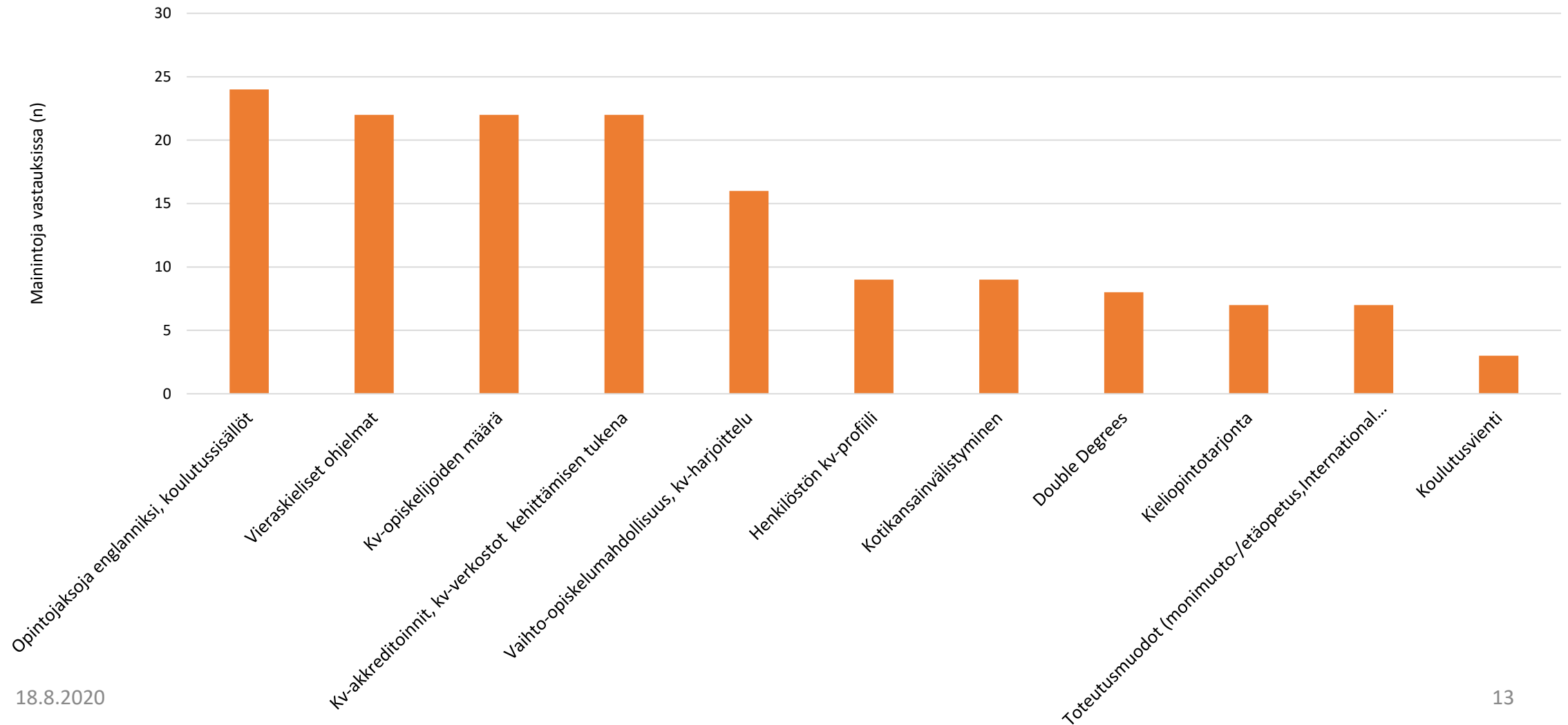
- Alan koulutuksen ja tieteen ja tutkimuksen kansainväliselle kehitykselle ja korkeakoulujen kansainvälistymiselle annettu molemmilla korkeakoulusektoreilla suuri painoarvo. Kansainvälisyys on vahvaa, mutta uudenlaisia toimintamalleja olisi hyvä kehittää.
- Tutkinto-ohjelmien suunnittelussa ja toteutuksessa on otettu monin tavoin huomioon kansainvälisyyden vaatimukset.
 - Kansainvälisyys korkeakoulujen strategioissa ja alan koulutusta profiloivana tekijänä
 - Englanninkieliset tutkinto-ohjelmat ja koulutussisällöt
 - 40 % arviointiin osallistuneista tutkinto-ohjelmista toteutettiin englannin kielellä.
 - Kansainvälinen opetus- ja tutkimushenkilöstö
 - Opettaja- ja opiskelijavaihto, työharjoittelu ulkomailla

Kansainvälisyys kauppatieteiden ja liiketalouden koulutuksissa

- Alan korkeakoulut ovat laajasti mukana kansainvälisissä verkostoissa ja kumppaniyhteistyössä, esim. CEMS-verkosto.
- Yliopistosektorilla kansainväliset akkreditoinnit tuovat osaltaan lisäarvoa tutkintojen kehittämiseen, esim. AACSB, EQUIS, AMBA.
- Kansainvälisyydellä on monipuolinen ja merkittävä vaikutus alan korkeakoulujen koulutustarjontaan.
- **Arviointiryhmä suosittelee:**
 - Toimimista kansainvälisissä korkeakouluverkostoissa voi syventää ja kokeilla erilaisia toimintatapoja rohkeasti.
 - Digitaalisia oppimisympäristöjä tulee hyödyntää laajemmin, jotta opiskelijat ja henkilöstö saavat uudenlaisia mahdollisuuksia kansainväliseen vuorovaikutukseen ja oppimiseen ajasta ja paikasta riippumatta.
 - Kansainvälisyysosaamisen laajentaminen englanninkielisyydestä vahvemmin kohti monikulttuurista osaamista on tarpeen työelämän jatkuvasti globalisoituessa.

Kansainvälisyyden vaikutus kauppateiteiden ja liiketalouden koulutustarjontaan (n = 33)

Tekniikka

Kansainvälisyys tekniikan alan koulutuksissa

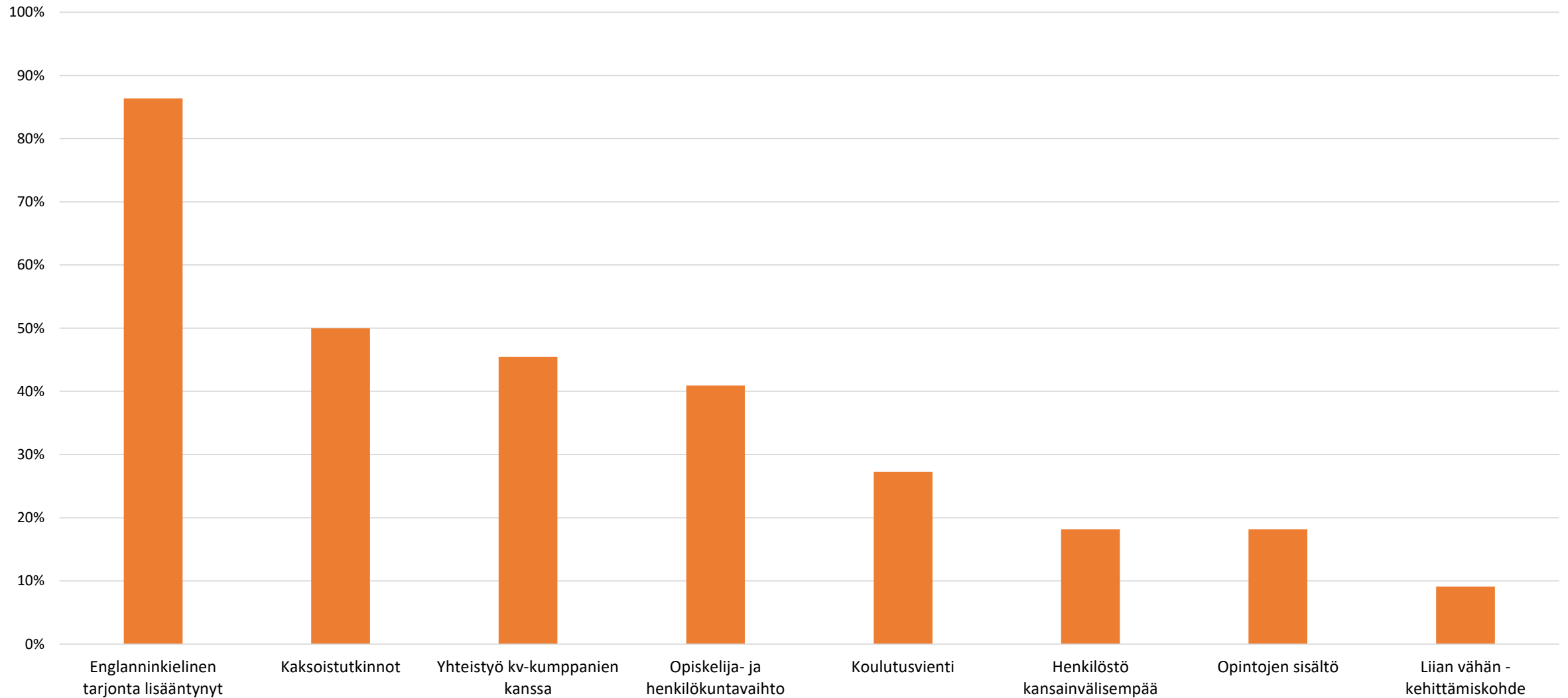
- Tekniikan alaa tarjoavat korkeakoulut ovat selvästi kansainvälisiä korkeakouluuyhteisöjä.
 - Tekniikan alalla korkeakouluissa ulkomaisten opiskelijoiden osuus on merkittävä. Korkeakouluissa on runsaasti englanninkielisiä tutkinto-ohjelmia ja niiden myötä ulkomaalaisia opiskelijoita.
 - Tekniikan alan koulutuksissa yliopistoissa on ulkomaista henkilöstöä, mutta ammattikorkeakouluissa kansainvälisyys ei näy tekniikan alan henkilöstörakenteessa.
- Kansainvälisyys ja tutkimusyhteys on tekniikan alan itsearvioinneissa mainittu vahvuutena alle viidesosassa korkeakouluja.
 - Vain pieni osa kyselyyn vastanneista tutkinto-ohjelmien edustajista ilmoitti kansainvälisyyden yhtenä ohjelman kolmesta tärkeimmästä vahvuudesta: 14 % yliopistojen diplomi-insinöörin tutkinto-ohjelmista mainitsi kansainvälisyyden yhdeksi tutkinnon vahvuudekseen.

Kansainvälisyys tekniikan alan koulutuksissa

- Työmarkkinoiden kotimaisuus on esimerkiksi työvoimapulasta kärsivällä ICT-alalla ongelma, joka näkyy ulkomaisten valmistuvien insinöörien heikossa työllistymisessä Suomeen.
- Tekniikan alan korkeakouluissa ei yksin pystytä ratkaisemaan ulkomaisten tutkinnon suorittaneiden integroitumisongelmia suomalaisille työmarkkinoille. Tavoitteen saavuttamiseksi pitäisi rakentaa toimivia yhteistyömalleja työnantajien, korkeakoulujen ja julkisen päätöksenteon välillä.
- Korkeakoulut tarjoavat Suomelle mahdollisuuden koulutetun työvoiman maahanmuuton väylänä. Sellaisia päätöksiä tarvitaan, joilla helpotetaan tutkinnon suorittaneiden sijoittumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja työllistymään Suomeen.

Kansainvälisyyden vaikutus tekniikan alan koulutustarjontaan (n = 22)

Yhteiskuntatieteet

Kansainvälisyys yhteiskuntatieteellisen alan koulutuksissa

- Yhteiskuntatieteellisen alan tieteen ja tutkimuksen sekä koulutuksen kansainvälinen kehitys ja yliopistojen kansainväliset yhteistyöverkostot vaikuttavat enemmän alan opetuksen kehitykseen kuin esimerkiksi yliopiston strategiset valinnat.
- Keskeisiä kansainvälistymisen muotoja ovat opintojaksojen ja tutkinto-ohjelmien englanninkielisyys sekä kansainvälinen opiskelijavaihto. Kansainväliset rekrytoinnit ja opettaja- ja tutkijavierailut ovat myös tapoja lisätä koulutustarjonnan ja opetuksen kansainvälisyyttä.
- Englanninkieliset opintokokonaisuudet laajentavat myös perusopiskelijoiden opetustarjontaa ja tukevat kotikansainvälistymistä, jossa kansainvälisten tutkinto-ohjelmien ja opiskelijoiden integroiminen muuhun opetustarjontaan on tärkeää. Osa yhteiskuntatieteellisen alan tutkinto-ohjelmista on kansainvälisesti suuntautuneita myös ohjelmien sisältöjen ja niiden tuottaman osaamisen suhteen.

Kansainvälisyys yhteiskuntatieteellisen alan koulutuksissa

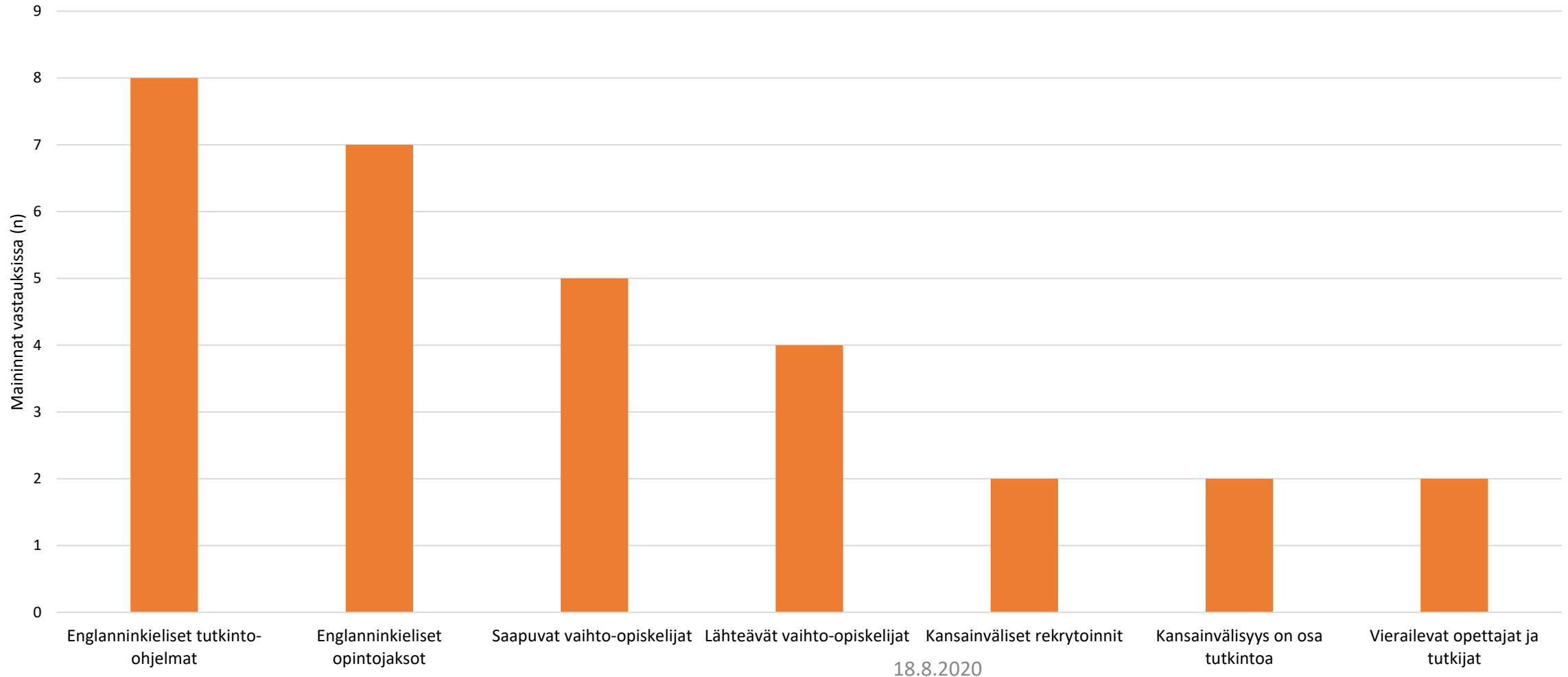

- Kansainvälisyys on vahvuus osassa alan tutkintokoulutusta, mutta valmistuneiden mukaan kansainvälistymisen valmiudet eivät erityisesti korostuneet alan tutkinto-ohjelmissa kokonaisuutena. Osassa yliopistoja on myös nähtävissä laskua vaihtoon lähtevien alan tutkinto-opiskelijoiden määrissä.

Arviointiryhmä suosittelee:

- Kaikilla yhteiskuntatieteellisen alan opiskelijoilla tulee olla osana alan tutkintokoulutusta mahdollisuus kansainvälistymiseen sekä kehittää valmiuksia toimia kansainvälisessä ja monikulttuurisessa ympäristössä.
- Kansainvälisyys ja mahdollisuus kansainväliseen opiskelijavaihtoon on integroitava osaksi tutkintorakenteita ja opetussuunnitelmia. Opiskelijavaihdossa suoritettujen opintojen tulee voida täysimääräisesti hyväksilukea osaksi tutkintoa.
- Kansainväliseen opiskelijavaihtoon osallistuvien määrää tulee seurata, ja mahdolliset opintoihin liittyvät rakenteelliset esteet tulee poistaa.

Kansainvälisyyden vaikutus yhteiskuntatieteellisen alan koulutustarjontaan (n = 8)

Loppupäätelmiä

- Kansainvälisyys ja kansainvälisyysosaaminen on selkeimmin integroitu kauppatieteiden ja liiketalouden koulutukseen.
- Muuten kansainvälisyysosaamisen karttuminen perustuu pitkälti opiskelijan omaan aktiivisuuteen ja omiin valintoihin.
- Kansainvälistymiseen liittyvät osaamistavoitteet eivät näy paljoakaan opetussuunnitelmien osaamistavoitteissa, vaikka alat olisivatkin tutkimuksessa hyvinkin kansainvälisiä.
- Kansainvälisyyden ymmärtäminen on usein kapeaa eikä sisällä esimerkiksi monikulttuurisuustaitojen huomioimista.
- Voidaan miettiä, pelkistyykö kansainvälisyysosaaminen vain Suomeen tulevien opiskelijoiden ja tulevan työvoiman kohtaamiseen vai voisiko se olla globaalia osaamista, missä eri kulttuurien ymmärtämistoiveiden lisäksi maailma ymmärrettäisiin kokonaisuutena, jossa myös kestävän kehityksen arvot korostuvat.

Lisätietoja

- Koulutusala-arvioinnit: <https://karvi.fi/korkeakoulutus/teema-ja-jarjestelmaarvioinnit/koulutusala-arvioinnit/>
- Videot: <https://www.youtube.com/channel/UCveX30QgEBdzHCz0iz5JHeg>
- Blogit: <https://blogi.karvi.fi/>

EDUFI
HigherEd
Webinars

Mikä tekee koulutusohjelmasta aidosti kansainvälisen? CeQuint-arvioinnin näkökulmia

Riitta Pyykkö
18.8.2020

FINNISH NATIONAL
AGENCY FOR EDUCATION

Miten koulutuksen kansainvälisyyttä arvioidaan?

- Määrällisesti
 - Esimerkiksi 2017–2020 rahoitusmallissa kansainvälisten opiskelijoiden suorittamilla tutkinnoilla, opiskelijoiden ja henkilökunnan liikkuvuudella
- Laadullisesti (ja määrällisesti)
 - Teema-arvioinneissa kansallisesti ja kansainvälisesti (esim. Koala, CeQuint)
 - Akkreditoinneissa
 - Rankigeissa
 - Esim. U-multirank: *International Orientation* yhtenä indikaattorien ryhmänä

CeQuint – Certificate for Quality in Internationalisation

- Kehitetty Euroopan komission rahoittamassa hankkeessa 2012–2015
 - Hankekoordinaattorina ECA, European Consortium for Accreditation in Higher Education, mukana KKA, Laurea Suomesta pilottina
- Arviointi voi kohdistua joko tutkinto-ohjelmaan tai kokonaiseen korkeakouluun
- Painopiste oppimisen ja opetuksen kehittämisessä: tarkoituksena täydentää yleisiä arviointimalleja, ei korvata niitä
- Normaali arviointiprosessi: itsearviointi, arviointivierailu, arviointiraportti ja päätös tuloksesta
- Arviointiskaala: *unsatisfactory, satisfactory, good, excellent*
- Arviointikäsikirja (2nd edition 2017): <http://ecahe.eu/assets/uploads/2013/11/CeQuint-The-Guide-to-Quality-in-Internationalisation-edition-2017-1.pdf>

CeQuint-kriteerejä

- Tutkinto-ohjelman arviointi
 - **Intended internationalisation** (dokumentoidut ja yhteisesti jaetut tavoitteet, niiden seuranta ja vaikutukset opetukseen ja oppimiseen kokonaisuudessaan)
 - **International and intercultural learning** (selkeästi määritellyt oppimistavoitteet, oppimisen arviointi, osoitettavissa oleva tavoitteiden saavuttaminen)
 - **Teaching and learning** (OPS, sisältö ja rakenteet, opetusmenetelmät ja oppimisympäristöt, jotka tukevat tavoitteiden saavuttamista)
 - Staff
 - Students
- Korkeakoulun arviointi
 - Intended internationalisation
 - Action plans
 - Implementation
 - Enhancement
 - Governance

Korona, kansainvälisyys ja arvioinnit?

- Kansainvälistymisstrategiat: ovatko strategiat riittävän syvällisiä ja kattavia? Onko kansainvälisyys aidosti integroitu perustehtäviin vai onko se vain jotain sinänsä mukavaa ja erillistä? Tarkoitetaanko sillä vain englannin kielen käyttöä ja (fyysistä) liikkuvuutta?
- Tarve laajemmalle ja yhteisesti jaetulle ymmärrykselle siitä, mitä korkeakoulutuksen kansainvälisyys on (ks. *Internationalisation in learning and teaching. Thematic Peer Group Report*, EUA, Learning & Teaching Paper #9, 2020)
- Lisääntyvä tarve erityisesti online-tarjonnan (ja ”hybridimallien”) laadun arvioinnille
 - Oppimistulokset (international & intercultural competencies; global competencies)
 - Learning experience
 - Fyysinen ja virtuaalinen kansainvälistyminen, liikkuvuus tulevaisuudessa
 - Kotikansainvälistymisen mahdollisuudet
 - Kansainvälistymisen todelliset hyödyt korkeakoulu yhteisölle ja sen perustehtäville
 - Muuttuvatko kansainvälisten rankingien sisällöt? Esimerkiksi enemmän oppimista ja oppimiskokemusta painottaviksi?